

જન્મો પર ઈમાન

એક વાર રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝ પઢી રહ્યા હતા કે એક જીન પ્રગટ થયો. તેણે ઈચ્છ્યું કે આપ ﷺ ની નમાઝ તોડી નાખે. અલ્લાહ ત્આલા એ રસૂલુલ્લાહ ﷺ માટે સંભવ બનાવી દીધું કે આપ ﷺ તેને પકડી લે અને મસ્જિદના સ્તંભથી બાંધી દે, જેથી લોકો સવારે આવીને તેને જુએ. પરંતુ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત સુલૈમાન عليه السلام ની એ દુઆ યાદ આવી ગઈ, જે કુર્આનમાં આ પ્રમાણે છે :

﴿ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴾ **ص: ૩૦**

(અનુવાદ : “કહ્યું કે હે મારા રબ ! મને માફ કરી દે અને મને એ બાદશાહી પ્રદાન કર જે મારા પછી કોઈના માટે લાયક ન હોય. નિ:સંદેહ, તું જ ખરો દાતા છે.” – સૂર: સોદ, આ.૩૫) તેથી આપ ﷺ એ તે જીનને છોડી દીધો અને માફ કરી દીધો. (મુત્તફિક અલયલિ)

એક મુસ્લિમની શ્રદ્ધા છે કે અલ્લાહ ત્આલાએ અન્ય સર્જનોની જેમ જીનોને પણ પેદા કર્યા છે. તેમને આગથી બનાવવામાં આવ્યા છે. અલ્લાહ ત્આલાનો ઈરશાદ છે :

﴿ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ ﴾ **الرحمن: ૧૦**

અનુવાદ : “અને જીનોને આગની જવાળામાંથી પેદા કર્યા.” (સૂર: રહમાન, આ.૧૫)

હદીસમાં છે :

«خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ» (مسلم)

અનુવાદ : “ફરિશ્તાઓને નૂર (પ્રકાશ)થી, જીનોને આગથી અને હઝરત આદમ عليه السلام, જેમ કે અલ્લાહ ત્આલાએ બતાવ્યું કે માટીથી પેદા કરવામાં આવ્યા.” (મુસ્લિમ)

અલ્લાહ ત્આલાએ જીનોને માનવીથી પહેલા પેદા કર્યા :

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَلٍ مَسْنُونٍ ﴾ **﴿ ٢٦ ﴾** **الحجر: ૨૬-૨૭**

અનુવાદ : “અમે માનવીને સડેલી માટીના સૂકા ગારાથી બનાવ્યો અને તેનાથી પહેલાં જીનોને અમે આગની જવાળાથી પેદા કરી ચૂક્યા હતા.” (સૂર: હિજ, આ.૨૬-૨૭)

અલ્લાહ ત્આલાએ જીનોને પણ જવાબદાર બનાવ્યા છે. માનવીની જેમ તેમના માટે પણ જરૂરી ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે તેઓ અલ્લાહની ઈબાદત અને આજ્ઞાપાલન કરે તેમજ પોતાના સમગ્ર જીવનને અલ્લાહને આધીન બનાવે. તેથી ફરમાવ્યું :

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ الذاريات: ٥٦ ﴾

અનુવાદ : “મેં જીનો અને મનુષ્યોને એ સિવાય બીજા કોઈ કામ માટે પેદા નથી કર્યા કે તેઓ મારી બંદગી કરે.” (સૂર: ઝારિયાત, આ.૫૬)

અલ્લાહ ત્આલાએ મનુષ્યો અને જીનોને સંબોધન કરતાં ફરમાવ્યું :

﴿ يَمَعَشِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُذَرُّوكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنفُسِنَا وَغَرَّبَتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾ الأنعام: ١٣٠ ﴾

અનુવાદ : “હે જીનો અને મનુષ્યોના સમૂહ ! શું તમારા પાસે સ્વયં તમારામાંથી એવા રસૂલો (ઈશદૂતો) આવ્યા નહોતા, જેઓ તમને મારી આયતો સંભળાવતા હતા અને એ દિવસના પરિણામથી ડરાવતા હતા ? તેઓ કહેશે : હા, અમે અમારા વિરુદ્ધ સ્વયં સાક્ષીએ છીએ. આજે દુનિયાના જીવને એ લોકોને ભ્રમમાં નાખી રાખ્યા છે, પરંતુ એ સમયે તેઓ સ્વયં પોતાના વિરુદ્ધ સાક્ષી આપશે કે તેઓ કાફિર હતા.”

(સૂર: અનઆમ, આ.૧૩૦)

આપણી એ પણ આસ્થા છે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને મનુષ્યો અને જીનો બંને માટે રસૂલ બનાવીને મોકલવામાં આવ્યા. આપ ﷺ નો ઈરશાદ છે : وَأرسلتُ إلى الخلقِ كافةً : अर्थात् मने तमाम मज्जुकात (सर्जनो) माटे नबी बनावीने मोकलवामां आव्यो છે. અલ્લાહ ત્આલાનો ઈરશાદ છે :

﴿ وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنَّ يَشْتَمِعُونَ أَلْقَرَاءَ ان فَلَ مَا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَوْ إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَنْقُومَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَنْقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيَجْرِمَكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءٌ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾ الأحقاف: ٢٩ - ٣٢ ﴾

અનુવાદ : “જ્યારે અમે જીનોના એક સમૂહને તમારા તરફ લઈ આવ્યા હતા, જેથી કુર્આન સાંભળે. જ્યારે તેઓ એ જગ્યાએ પહોંચ્યા (જ્યાં તમે કુર્આન પઢી રહ્યા હતા), તો તેમણે પરસ્પર કહ્યું : ચૂપ થઈ જાઓ. પછી જ્યારે તે પઢવામાં આવી ચૂક્યું, તો તેઓ સચેત કરવાવાળા બનીને પોતાની કોમ તરફ પાછા ફર્યા. તેમણે જઈને કહ્યું : હે અમારી કોમના લોકો ! અમે એક ગ્રંથ સાંભળ્યો છે, જે મૂસા પછી અવતરિત કરવામાં આવ્યો છે, પુષ્ટિ કરવાવાળો છે પોતાનાથી અગાઉ આવી ગયેલા ગ્રંથોની, માર્ગદર્શન કરે છે સત્ય અને સીધા માર્ગ તરફ. હે અમારી કોમના લોકો ! અલ્લાહ તરફ બોલાવનારાનું આમંત્રણ સ્વીકારી લો અને તેના પર ઈમાન લઈ આવો, અલ્લાહ તમારા ગુનાઓથી દરગુજર ફરમાવશે અને તમને પીડાદાયક અઝાબથી બચાવી લેશે, અને જે કોઈ અલ્લાહના સંદેશવાહકની વાત ન માને, તે ન ધરતીમાં સ્વયં કોઈ સામર્થ્ય ધરાવે છે કે અલ્લાહને મજબૂર કરી દે અને ન તેના કોઈ એવા સહાયક અને સંરક્ષક છે કે અલ્લાહથી તેને બચાવી લે. આવા લોકો સ્પષ્ટ પથભ્રષ્ટતામાં પડેલા છે.” (સૂર: અહકાફ, આ. ૨૯-૩૨)

